

ÇANAKKALE TEK İMZA İLE GEÇİLMEDİ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 12 Nisan 2017 06:11 -

Anayasa referandumda tek adam sistemine geçilmesinin önüne durulması için yurt yüzeyinde canla başla çalışanlara bütün millet teşekkür borçluyuz. Bu kişilerin başında ana muhalefet partisinin de genel başkanı olması nedeniyle Kemal Kılıçtaroğlu geliyor. Televizyonlar eksik gedik de olsa onun konuşmalarını veriyor. Kılıçtaroğlu, anayasal demokratik sisteme yapılan akıl almaz hücumları ve bu arada kendisine yöneltilen iftiraları karşılamak zorunda kaldığından günde birkaç konuşma yapıyor demeç veriyor. Nasıl “Çok mal haramsız olmaz”sa çok söz de yanlışsız olmuyor. Konunun esasıyla ilişkili olsun olmasın karşı taraf bunları günlerce ağzında sakız gibi çiğniyor. EVET kazanırsa tek yetkili başkanın lokantaları bile kapatabileceği, başbakanlık sistemimin kalktığını bir an unutup başkanla başbakan arasında görüş ayrılıklarının çıkabileceği, başkanın yardımcı sayısını 500’e kadar olabileceği bunlardandır. Hangi niyetlerle söylenmiş olursa olsun bir milletvekilinin “İzmir’den denize dökmek” söylemi de sorunludur.

ÇANAKKALE NASIL GEÇİLDİ?

Bir de Çanakkale’nin hangi şartlarda geçildiği konusunda verilen örnek var. Kılıçtaroğlu bunu başkanlık sisteminin tehlikelerine vurgu yapmak niyetiyle çok söyledi. 1915’te Çanakkale’yi savunup düşmanı alt ettiğimiz halde (1918’de) tek bir imza ile düşmanın Çanakkale’yi geçtiğini anlattı. Bu tek imza sahibinin padişah olduğu akla geliyor.

Kılıçtaroğlu’nun şöyle bir tarih kurgusu yaptığını sanırım. 1915’te Türkiye’nin bir Meclis’i vardı ve Çanakkale’yi savunmayı o meclis karar verdi, fakat 1918’de tek yetkili olan Padişah’ın bir imza ile İngilizlerin başını çektiği İtilaf Devletleri’ne Çanakkale’yi geçme izni verdi.

Gerçekler bu kurguda olduğundan farklıdır.

Çanakkale Savaşları sırasında Türkiye’de bir Padişah (Sultan Reşat), bir hükümet ve başbakan (Sait Halim Paşa), Başkomutan Vekili (Enver Paşa), bir Meclisi Mebusan, Senato ve Alman müşavirler vardı.

Devleti 1914’te savaşa Almanların bir tertibi ile Enver Paşa soktu. Hükümet üyelerinden bir kısmı buna karşı çıktıysa da Enver Paşa’yı durduramadılar. Ordu Savaşa girdi. Bu, Meclisi Mebusan için de bir emrivaki idi ve Meclis’e, kamuoyuna Ruslar saldırdığı için savaşa zorunlu olarak girildiği bilgisi verildi. Ordu, bazı cephelerde yenildi. Çanakkale’de ve Kutül Amere’de zafer kazandı.

Bu savaş, Almanya-Avusturya Macaristan-Bulgaristan ve Osmanlı Devletinin toptan yenilgisiyle sonuçlandı.

PADİŞAH DEĞİL MECLİS İMZALADI

Düşman gemilerinin Çanakkale’den geçişlerine izin veren Mondros Ateşkes Anlaşması 30 Ekim 1918’de imzalandı. İttihat ve Terakki Hükümeti savaşın yenilgiyle sonuçlanacağını anladığından daha iki hafta önce 14 Ekim’de istifa etmiş, yerini İzzet Paşa Kabinesine bırakmıştı. Bu hükümete artçı bir kabine olarak bakılmaktadır. Sultan Reşat ise daha Temmuz ayında ölmüş, yerine hanedan geleneklerine uyularak Vahdettin tahta çıkmıştı.

Yani ne savaşa girilmesinde, ne mütarekenin imzalanmasında Osmanlı sarayının hiçbir sorumluluğu yoktur. 1908 İkinci Meşrutiyetinden sonra Türkiye kral ve kraliçelerin sembolik halde olduğu İngiliz parlamenter sistemini kabul etmişti. Fakat çok geçmeden İttihat ve Terakki Partisi devlete el koymuş, onun başında bulunan üç kişi Enver, Talat ve Cemal Paşalar her şeye hâkim duruma gelmişlerdi. Tek adamdan söz edilecekse bu Enver Paşa için doğrudur. Mondros Ateşkes Anlaşmasını imzalamaya gönderilen Osmanlı delegesi, Bahriye Bakanı ve “Hamidiye Kahramanı” Rauf Bey (Orbay)’dir. O bunu, hükümetin onayını alarak yapmıştır. Başbakan İzzet Paşa de aynı gün (30 Ekim 1918) hem Mebusan Meclisinin hem Senatonun gizli oturumunda Ateşkes şartlarını anlatmış ve onaylanması için hükümete yetki almıştır. Osmanlı Hükümeti, bu anlaşmayı imzalamaya mecburdu. Anlaşma koşulları çok kötü olmakla

ÇANAKKALE TEK İMZA İLE GEÇİLMEDİ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 12 Nisan 2017 06:11 -

birlikte daha sonra anlaşmayı imzaladığı için ne İzzet Paşa suçlanmıştır ne de Rauf Bey. Çünkü bu anlaşma imzalanmasaydı İngiliz ve Fransızlar Türkiye'nin bütününe işgal edebilirler, ordunun tümünü esir edebilirlerdi. Gerçi bu anlaşma beklendiğinden de kötü uygulandı ama o tarihte yapılacak başka bir şey yoktu. Vatan bir yangın yerine dönmüştü ve yangından ne kurtarılabilirse kârdı.

Referandum konusuna dönecek olursak, burada suçlanacak olan tek adam Enver Paşa'dır ve hükümeti, Meclisi, hatta kendi partisini bile hiçe sayarak imparatorluğu tek başına savaşa sokmasıdır. Referandumdan "Evet" çıkarsa, Türkiye'nin bir Meclisi gene olacaktır. Fakat bir başbakanı bile bulunmayacak, tek bir seçicinin oluşturduğu partisi de başkanın emrinde olacaktır.

Türkiye 1914'te "Tek imza" ile savaşa girmiş, dört yılın sonunda çok imzalı bir sitem de onu yenilgiden kurtaramamıştır. Vatan ancak milli irade ve Hâkimiyeti Milliye'nin harekete geçirildiği Kurtuluş Savaşı ile kurtarılabildi. (10 Nisan 2017)